

فرا تحلیل تعاملات پلیس در پیشگیری از جرایم

حاجیه رجبی فرجاد^۱، یزدان چهری^۲

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۴/۱۵ تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۵/۲۰

چکیده

زمینه و هدف: این پژوهش به شناسایی تحقیقات انجام شده در حوزه تعاملات پلیس در پیشگیری از جرایم با استفاده از رویکرد فرا تحلیل پرداخته شده است.

روش: این پژوهش از نظر هدف کاربردی بوده است و به دلیل به کارگیری روش فرا تحلیل در زمره پژوهش‌های کمی قرار گرفته است. جامعه آماری تحقیق، شامل چهار پایان‌نامه، بیست مقاله فارسی و دو مقاله لاتین بوده است که از سایت نشریات ناجا، ایران داک، مگ ایران، سیولیکا، پرتال جامع علوم انسانی، پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، پایگاه‌های ساینس دایرکت و امرالد مورد نظر قرار گرفته است. از بین آن‌ها تعداد ده مطالعه که در آن‌ها آماره‌های ضریب همبستگی، ضریب معناداری یا ضریب همبستگی و مقدار خی دو محاسبه شده، بر اساس معیارهای درون گنجی انتخاب و مورد بررسی قرار گرفته است. در بخش آمار توصیفی، روش مرور ساختار یافته و در بخش آمار استنباطی روش فرا تحلیل بوده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های جمع آوری شده از نرم افزار CMA استفاده شده است.

یافته‌ها: در این ده پژوهش هم سی و شش متغیر بررسی شده است که یافته‌های پژوهش نشان داده است که متغیرهای مورد بررسی جهت پیشگیری از جرایم مؤثر بوده که بیشترین تأثیرگذاری متغیرهای فعالیت‌های اجتماعی ۰/۹۱۱، فرهنگی ۰/۹۰۸ و اقتصادی ۰/۸۹۴ سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرائم می‌باشد که دارای اندازه اثر بزرگ بوده است و کمترین متغیر مؤثر در پیشگیری از جرایم عبارت است از ارائه اطلاعات پلیس به جامعه با اندازه اثر کوچک ۰/۱۹۰ بوده است.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان داد که بیشترین متغیر تأثیرگذار در پیشگیری از جرایم، فعالیت‌های اجتماعی سازمان‌های مردم نهاد بوده است و کمترین متغیر ارائه اطلاعات پلیس به جامعه بوده است.

کلیدواژه‌ها: فرا تحلیل، تعاملات پلیس، پیشگیری از جرایم

بر گرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد

۱. دانشیار گروه مدیریت منابع انسانی، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران. نویسنده مسئول (ایمیل:

hajieh_rajabi@yahoo.com)

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد رشته فرماندهی و مدیریت انتظامی، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران.

مقدمه

امروزه بزه کاری پدیده اجتماعی- انسانی است که همه جوامع بشری از دیرباز با آن روبه رو بوده‌اند، همگام با رخداد بزه و جرم، امر پیشگیری از جرم نیز مطرح شده است. پیشگیری از جرم، راهبرد اصلی سیاست جنایی برای مهار و مدیریت مسائل مجرمانه است (نیاز پور، ۱۳۹۳: ۲۵)؛ که قبل از رخداد یک بزه به کار گرفته می‌شود (کلانتری، حیدریان و محمودی، ۱۳۸۹: ۵۲) یا راهبردی اساسی در حوزه کنترل اجتماعی است که دربردارنده مجموعه راهکارهای مستقیم و غیرمستقیم با هدف ایجاد امکانات و موقعیت بازدارنده از وقوع جرم و کج روی طراحی می‌شود (علیوردی نیا، ۱۳۹۳: ۱۲). پیشگیری از جرم، جزئی از روش‌های غیر کیفری است که پیش از ارتکاب جرم پیش‌بینی و تدارک می‌شود و هدف آن تحدید موقعیت‌های ارتکاب جرم است (شایگان، ۱۳۹۴: ۴۶). وظیفه اصلی نیروی انتظامی در جامعه برقراری نظم و امنیت است که برای دستیابی به آن، راه‌های متعدد سنتی و نوین وجود دارد، برخی از این اقدامات سلبی و سخت افزارانه بوده؛ یعنی از طریق کنترل و برخورد قاطع با متخلفان و مجرمان صورت می‌گیرد و برخی دیگر جنبه ایجابی و نرم افزارانه داشته و پلیس می‌تواند با رویکردهای پیشگیرانه و تعامل با جامعه و نهادهای مدنی نقش به‌سزایی در ایفای این نقش بازی کند. جایگاه مشارکت مردم به حدی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنان اخیر خود در دیدار فرماندهان و مدیران نیروی انتظامی خطاب به آن‌ها فرمودند: «سرمایه عظیم ناجا، رضایت و پشتیبانی مردم است» (خامنه‌ای، ۱۳۹۵). پیشگیری از جرم به عنوان راهبرد تهاجمی مبارزه با جرم تعریف می‌شود که در جامعه‌شناسی کلاسیک یکی از شیوه‌های نوین برای اصلاح مجرمان بود که امیل دورکیم آن را مطرح کرد (آزاد ارمکی، ۱۳۹۲: ۵۸). به این معنی اصول، پیشگیری از جرم از حالتی خشن، مجازات محور و سرکوبگرانه به حالتی

ترمیمی، اصلاح گر و اجتماع محور تغییر یافته است (دیلینی^۱، ۱۳۸۷: ۲۱۱). در خصوص تعامل و مشارکت مردم با پلیس در امر پیشگیری از جرم، نظریه پردازان برجسته‌ای نظیر هربرت مید^۲ در نظریه تعامل گرایی، تعاملات پلیس و مردم را حول دو محور تعامل ابزاری (روابط نامتقارن سرد و مبتنی بر زور و پر خاشگری، حساب گری و غیر عاطفی) و تعامل اظهاری (تبادل اطلاعات، تفاهم، تعهد، تکلیف و عاطفه همراه با روابط متقارن گرم از نوعی دوستی، صمیمیت و اعتماد) تقسیم کرده است (ریتزر، ۱۳۹۰: ۴۰۷). محققین پیشین، تحقیقات متعددی در خصوص تعامل پلیس در امر پیشگیری از جرم انجام داده‌اند که از جمله آن‌ها می‌توان به تحقیقات وطن‌خواه، ذوالفقاری، کارگر و کلانتری (۱۳۹۶)، شرفیان (۱۳۹۵)، کشتکار و عبدالرحمانی (۱۳۹۳)، حامدی (۱۳۹۲)، جوانمرد (۱۳۹۰)، گروه توسعه خدمات پلیس واشینگتن دی سی^۳ (۲۰۱۸)، بانرژی، چاتوپادھیایا، دیوفلو و سینگل^۴ (۲۰۱۲) و مرکز نظارت بر خدمات پلیس کوئینزلند (۲۰۰۹) اشاره نمود.

همان‌طور که در بالا اشاره شد در حوزه تعاملات پلیس نیز همچون بسیاری از زمینه‌های مزبور، پژوهش‌های متفاوتی صورت گرفته است اما به دلیل تفاوت‌های موجود در روش پژوهش، روش نمونه‌گیری، جامعه آماری، روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و موارد دیگر، لازم است با تجمیع و تلفیق نتایج پژوهش‌های مختلف از طریق یک روش مناسب، سعی شود به سؤالاتی که یک مطالعه به تنهایی نتوانسته است به آن‌ها پاسخ دهد، پرداخته شود. با توجه به موارد گفته شده با اتخاذ روش تحقیق فرا تحلیل در این پژوهشی، محقق در پی آن است تا مهم‌ترین موارد تعاملات پلیس و همچنین نتایج و پیامدهای حاصل از تعاملات پلیس در پیشگیری از جرایم را با نگاه به

---

1. Dileini

2. H. Mead

3. Washington, D.C

4. Banerjee, Chattopadhyay, Duflo, Keniston, & Singh

نتایج تحقیقات گذشته که در این حوزه انجام شده‌اند بررسی نموده و با تجمیع و تلفیق نتایج این پژوهش‌ها توسط روش فراتحلیل به سؤالات مربوط پاسخ داده و به جمع‌بندی قابل قبول و مطمئن در این حوزه دست یابد.

۱. تعاملات پلیس مورد مطالعه در پیشگیری از جرایم چه نتایجی داشته‌اند؟
۲. اندازه اثر روش‌های مختلف آماری در پژوهش‌های مرتبط با تعاملات پلیس با توجه به سطح معناداری آزمون‌های بکار رفته چگونه است؟
۳. میزان و نحوه همگرایی یا واگرایی پژوهش‌های گذشته راجع به تعاملات پلیس در پیشگیری از جرایم چگونه بوده است؟

مبانی نظری

تعامل در دایره‌المعارف علوم اجتماعی تعامل یعنی عمل متقابل دو یا چند موجود زنده با یکدیگر (ساروخانی، ۱۳۸۱: ۳۶۴). تعاملات پلیس با گروه‌های مختلفی در جهت پیشگیری از جرم می‌باشد که عبارت‌اند از: **الگوی عملی تعامل پلیس و مردم**، بر مبنای الگوی عملی، تعاملات پلیس و مردم را می‌توان حول دو محور «تعامل ابزاری و تعامل اظهاری» تقسیم کرد. در بعد ابزاری، تعامل پلیس و مردم، روابط نامتقارن سرد و مبتنی بر زور و پرخاشگری، حسابگری و غیر عاطفی است و در این نوع از تعامل، دستور تنبیه و اطلاعات مبادله می‌شود. در بعد اظهاری تعامل پلیس و مردم، ضمن تبادل اطلاعات، تفاهم، تعهد، تکلیف و عاطفه، روابط متقارن گرم از نوعی دوستی، صمیمیت و اعتماد حاکم است و پیامد این نوع از تعامل، دگرخواهی و روابط گفتمانی به عنوان یکی از پایدارترین روابط اجتماعی میان مردم و پلیس به وجود می‌آید (گودرزی و دعاگویان، ۱۳۸۵: ۴۴). **تعامل اجتماعی در پیشگیری از جرم** به چهار نوع اظهاری، گفتمانی، عاطفی، مبادله‌ای قابل تقسیم است. در تعاملات اظهاری می‌توان اعتماد، اطمینان، همکاری، حمایت، ایثار، فداکاری، انتقال اطلاعات، حل و فصل، پذیرش و مقبولیت اجتماعی را میان پلیس و مردم مشاهده کرد. با توجه به

اهمیت تعامل گفتمانی در مبادله اطلاعات و تقویت اعتماد متقابل، باید به نقش رسانه‌های گروهی، تلویزیون، همایش‌های علمی و فرهنگی و حضور فعال پلیس در صحنه‌های اجتماعی در تقویت و گسترش روابط گفتمانی میان پلیس و مردم اشاره کرد. در تعامل عاطفی، تکلیف یا وظیفه‌شناسی و انتقال احساسات مشترک مبادله می‌شود که البته ابزار این نوع از تعامل نیز رسانه‌های گروهی، نظام پاداش‌دهی، جامعه‌پذیری فرهنگی مردم و بهره‌گیری پلیس از روابط انسانی مناسب با هر یک از اقشار اجتماعی است. در تعامل عاطفی می‌توان از همکاری، همدلی و وابستگی عاطفی سخن گفت (دعاگویان، ۱۳۸۴: ۹۴). **مشارکت مردم با پلیس در پیشگیری از وقوع جرایم**، مشارکت ایجاد نوعی احساس همبستگی و تعلق و تلاش دسته‌جمعی میان افراد یک جامعه به منظور نیل به یک نظام عادلانه اجتماعی است (نبوی، ۱۳۹۰: ۳). **تعامل پلیس با سمن‌ها (سازمان‌های مردم‌نهاد)**، شکل‌های غیردولتی و غیررسمی، سازمان‌هایی با شخصیت حقیقی مستقل، غیردولتی و غیرانتفاعی هستند که برای انجام فعالیت داوطلبانه و با گرایش‌های غیرسیاسی و بر اساس قانونمندی و اساس‌نامه مدون و رعایت چارچوب موضوعه کشور و مفاد آیین‌نامه‌های اجرایی آن فعالیت می‌نمایند، مشارکت واقعی آگاهانه و مؤثر مردم در طرح‌های توسعه شهری در سایه وجود و حضور جدی گروه‌ها، نهادها و سازمان‌های جامعه مدنی (CSOs) و از جمله سازمان‌های غیردولتی (NGOs) میسر است (پاشایی، ۱۳۹۱: ۱۲۱). **تعامل پلیس با آموزش و پرورش در پیشگیری از وقوع جرایم**، پروژه «مشارکت مدارس امن»، به عنوان یک برنامه بسیار هدفمند پلیس و مدرسه از سال ۲۰۰۲ میلادی آغاز شد. این برنامه ابتکار مشترکی از سوی وزارت آموزش و پرورش، دادگاه اطفال و انجمن روسای کلاتری‌ها بود طی این برنامه، یکصد افسر پلیس در مدارس منتخبی از سی و چهار اداره آموزش و پرورش محلی به کار گرفته شدند. این مدارس از پرچالش‌ترین

مدارس واقع در ده نقطه جرم خیز با موارد متعدد بزه کاری کودکان و نوجوانان بودند. از اهداف رفتاری این پروژه کاهش و مهار جرایم و نابهنجاری مربوط به شرارت‌ها و رفتارهای خشونت‌آمیز دانش‌آموزان، فرار از مدرسه، ایراد خسارت به ساختمان مدرسه و جرایم مرتبط با مواد مخدر است (محمدنسل، ۱۳۸۸: ۱۹۳). **تعامل پلیس و رسانه در پیشگیری از جرم**، رسانه‌ها و برخی افراد تأثیرات قابل توجهی دارند و نقش کاتالیزور در معلم و آموزش دهنده را به خوبی بازی می‌کنند. از طرف دیگر رسانه‌ها به لحاظ برخورداری از حجم زیاد مخاطب می‌توانند از جهت بسیج منابع برای تحقیق جنایی و کمک به پلیس مورد توجه ویژه قرار گیرند و با تقویت فضای عقلانی و آرامش عاطفی مانع بروز انگیزه‌های جنایی گردند (روزنامه مآوی، ۱۳۸۳). **تعامل پلیس با بسیج در پیشگیری از جرایم امنیتی**، یکی از اقدام‌های مؤثر پیشگیری از جرم، پیشگیری اجتماعی است که بر ایجاد تغییرها و اصلاحات فردی و محیطی که منجر به اصلاح جامعه و فرد و همچنین منجر به جلوگیری از اغتشاش به صورت پایدار و همیشگی می‌شود، تأکید می‌کند. در این روش تأکید بر مشارکت مردمی و محلی در پیشگیری از اغتشاش است. پلیس نیز در این نوع از پیشگیری با مداخله در روند اقدام‌های پیشگیرانه مردمی و محلی، تعامل با بخش مردم نهادی (بسیج) نقش قابل توجهی را در پیشگیری از اغتشاش ایفا می‌کند. تعامل نیروی انسانی با این نهاد انقلابی (بسیج) تضمین‌کننده امنیت اجتماعی است (جزینی و محمدی، ۱۳۹۲: ۷۷). **تعامل پلیس و نهادهای جامعه**، اقدامات پیشگیرانه ممکن است در مکان‌های مختلف از قبیل خانه، مدرسه، پلیس، مؤسسات فرهنگی و با مشارکت جامعه مدنی اجرا شود. بحث پیشگیری بر خلاف بحث سرکوبی تنها در حیطه صلاحیت حاکمیت باقی نمی‌ماند و قابل تفویض به بخش خصوصی است (نجفی ابرند آبادی، ۱۳۷۸: ۱۷).

پیشگیری در لغت معانی متفاوتی دارد؛ از قبیل جلوگیری کردن و مانع امری شدن قبل از وقوع آن، جلوی چیزی را گرفتن و پیش دستی کردن و از نظر علمی، واژه‌ای است که برای نخستین بار از سوی، «آنریکو فری» با عنوان «جانشین‌های کیفری» استفاده شد و دربرگیرنده‌ی تدابیر و اقداماتی بود که جنبه‌ی قهرآمیز نداشته باشد (نیاز پور، ۱۳۸۲: ۱۲۸). جرم عملی است که بر خلاف یکی از موارد قانون مجازات عمومی هر کشور است و مجرم کسی است که در زمان معین عمل او خلاف مقررات قانونی رسمی کشور باشد (گلدوزیان و احمدزاده، ۱۳۸۸، ص ۱۹۶). انواع جرم را به سادگی می‌توان به چهار دسته گروه‌بندی کرد: جرم‌های جانی، جرم‌های مالی، جرم‌های بدون قربانی، جرم‌های دولت‌مندان و قدرتمندان (گلدوزیان و احمدزاده، ۱۳۸۸: ۱۶۳). پیشگیری از جرم با بهره‌گیری از بستر تعاملات اجتماعی، به عنوان یکی از راه‌های مبارزه با حوادث ناگوار همیشه مورد توجه بوده و به مجموعه تدابیر، تصمیمات، برنامه‌ها و اقداماتی اطلاق می‌شود که قبل از روی دادن بزه انجام می‌شود تا مانع از وقوع آن شود (کلانتری، حیدریان و محمودی، ۱۳۸۹: ۵۲). گروهی از اندیشمندان معتقدند که پیشگیری از جرم هر تدبیر و سیاست جنایی است که هدف نهایی آن تهدید حدود امکان پیشامد مجموعه اعمال جنایی از راه غیرممکن ساختن و دشوار کردن احتمال وقوع بزه بدون استفاده از تهدید کیفری است (رجبی پور، ۱۳۸۲: ۱۹). شفت^۱ (۲۰۰۲)، نیز پیشگیری از جرم را با سه روش تعریف کرده است: ۱. استفاده از سیستم عدالت کیفری (پلیس، دادگاه‌ها، زندان‌ها و غیره) برای بازداشتن مردم از ارتکاب جرم یا خارج ساختن آنان از چرخه جرم به نحوی که جرایم بعدی را مرتکب نشوند، ۲. کاهش فرصت‌های وقوع جرم و ۳. کاهش انگیزه ارتکاب جرم (محمدنسل، ۱۳۸۸: ۳۷۲).

سیاست جنایی به انواع تقنینی، قضایی، اجرایی و مشارکتی تقسیم شده است، که در این مقاله به سیاست جنایی مشارکتی اشاره می‌کنیم که دیرزمانی نیست که گرایش جدیدی از سیاست جنایی بر پایه مشارکت هر چه وسیع‌تر و فعال ارکان جامعه مدنی به ویژه مردم در اجرای سیاست جنایی شکل گرفته است که عبارت از «سیاست جنایی مشارکتی» می‌باشد. این راهبرد سیاست جنایی، بیانگر مشارکت مردم و نهادهای غیررسمی و غیردولتی چه در امر پیشگیری از جرم و چه در واکنش نسبت به جرایم و انحرافات اجتماعی است و هدف مهم آن، تضمین حق امنیت جامعه با ترکیب هوشمندانه پیشگیری و پاسخ‌دهی و بازپذیری اجتماعی بزهکاران است (جمشیدی، ۱۳۹۰: ۲۴). پیشگیری انتظامی مطابق بند ج ماده ۱ لایحه پیشگیری از جرم چنین تعریف شده است که پیشگیری انتظامی عبارت است از: تدابیر و اقدام‌های نیروی انتظامی و سایر دستگاه‌هایی که به حکم قانون در این زمینه موظف هستند با هدف حمایت از شهروندان آسیب‌پذیر در برابر خطر وقوع جرم، افزایش آگاهی‌های عمومی، ارائه خدمات مشاوره‌ای پیشگیرانه، نظارت بر اماکن عمومی و مناطق جرم‌زا و افزایش هزینه‌های جرم. از تعریف فوق مشخص می‌گردد کار پیشگیری انتظامی از جرم فقط مختص به نیروی انتظامی نبوده و ارگان‌های دیگر نیز در این وظیفه نقش دارند و مدیریت و هماهنگی بر پیشگیری انتظامی را باید نیروی انتظامی و سایر نهادها انجام دهند، بنابراین مدیریت بر این امر یک ضرورت به نظر می‌رسد و وظایفی که به عهده هر مدیر محول می‌گردد خیلی مهم به نظر می‌رسد (حسینی مقدم و جربانی، ۱۳۸۸: ۱۰۱-۱۰۲). در ادامه پیشینه داخلی و خارجی در جدول (۱) اشاره شده است.

جدول ۱- خلاصه پیشینه‌های پژوهش

نوع پیشینه	ردیف	نام، سال و عنوان تحقیق	نتیجه
پیشینه داخلی	۱	عشایری و نامیان (۱۳۹۸) «فراتحلیل عوامل مؤثر بر پیشگیری از وقوع جرم»	پیشگیری از جرم، راهبرد نوین و کم‌هزینه در مقابله با ناامنی و بهبود امنیت اجتماعی است. نهادها با استفاده از سرمایه اجتماعی (اعتماد، انسجام، مشارکت)، تقویت الگوی دینی، افزایش تعامل اجتماعی بین پلیس و شهروندان و تدوین سیاست‌های مرتبط با طراحی محیطی و نظارت اجتماعی می‌توانند از وقوع جرائم پیشگیری کنند.
	۲	هندیانی، یاوری بافقی، عبدی نژاد، عزیزی و دعاگویــــــــــــان (۱۳۹۷) «آسیب شناسی تعامل پلیس و دستگاه قضایی در فرآیند جرم‌یابی»	تعامل ضعیف و ناکافی پلیس و دستگاه قضایی، باعث کاهش موفقیت پلیس در کشف سریع و دقیق جرائم شده و به تبع آن، انجام تحقیقات مقدماتی و دادرسی در دستگاه قضایی نیز با مشکلات زیادی از جمله اطلاع دادرسی مواجه می‌شود.
	۳	کرم زاده و عرفانی (۱۳۹۶) «الگوی تعامل پلیس و رسانه‌های ارتباط جمعی در پیشگیری از وقوع جرم و نقش آن در احساس امنیت»	مهم‌ترین شاخص‌های تعامل پلیس و رسانه‌ها، اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی‌های عمومی، برنامه‌سازی، افزایش مشارکت عمومی، شناساندن جرائم و مجازات آن و دشوار ساختن ارتکاب جرم می‌باشد.
	۴	وطن‌خواه و همکاران (۱۳۹۶) «واکاوی نقش پلیس پیشگیری در پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی با تأکید بر تعاملات برون‌سازمانی (مورد مطالعه: تهران بزرگ)»	در ارزیابی حاصل از مصاحبه دقیق با خبرگان، علل وجود فاصله بین وضع موجود و وضع مطلوب به این نحو احصاء شده است: ورود نداشتن جدی پلیس به موضوع پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی جرم ستیز در کشور، نبود مقررات شفاف و الزام‌آور برای سازمان‌ها و مردم در این زمینه، برخی کمبودهای سازمانی مانند نیروی انسانی متخصص، آموزش‌های لازم و اعتبارات سازمانی موردنیاز.

<p>به موجب بند ۱۵ اصل ۱۵۶ قانون اساسی ایران پیشگیری از جرم به عهده قوه قضائیه است بنابراین شایسته است قوه قضائیه با تشکیل نهادی ضمن دعوت از صاحب نظران و انجام مطالعات دقیق و همه‌جانبه برای شناخت عوامل جرم‌زا و راهکارهای پیشگیری از جرم، اقدامات اجرایی را مدیریت نماید.</p>	<p>موسوی فرد، کرمی، مؤمنی و امیدیان زاد (۱۳۹۶) «نقش پلیس در پیشگیری از جرایم راهکارهای پیشگیری از جرم»</p>	<p>۵</p>	
<p>تعاملات اجتماعی پلیس با مردم خصوصاً در ابعاد سه‌گانه گفتگمانی، عاطفی و مبادله‌ای همگی تأثیر به‌سزایی در افزایش همکاری مردم با پلیس در طرح‌های پیشگیرانه انتظامی در سه وضعیت کیفری، وضعی و اجتماعی داشته است.</p>	<p>اسدی فرد، ذوالفقاری، هندیانی و دعاگویان (۱۳۹۶) «نقش تعاملات اجتماعی کارکنان پلیس در مدیریت پیشگیری از جرم»</p>	<p>۶</p>	
<p>هرگاه تعامل و ارتباط سازنده میان دستگاه‌ها در کاهش جرایم بیشتر باشد، ارتکاب جرم نیز کاهش می‌یابد.</p>	<p>زمان شرفیان (۱۳۹۵) «نقش تعامل پلیس و دستگاه قضایی در کاهش جرایم (مطالعه موردی استان کهگیلویه و بویراحمد)»</p>	<p>۷</p>	
<p>مشارکت اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی نهادهای مردمی در پیشگیری از جرایم نقش داشت و در این بین، مشارکت اجتماعی از تأثیرگذارترین عوامل و بعد از آن، مشارکت‌های فرهنگی و اقتصادی قرار داشتند.</p>	<p>حق نظری و شایگان (۱۳۹۵) «نقش مشارکت نهادهای مردمی در پیشگیری اجتماعی از جرم»</p>	<p>۸</p>	
<p>برنامه‌های اساسی جهت پیشگیری از بزهکاری شامل مسئولیت‌های مشخص مؤسسات، نهادها، هماهنگی بین آن‌ها، دخیل بودن جامعه، روش‌های کاهش مؤثر فرصت‌های ارتکاب اعمال مجرمانه، نقش خانواده‌ها، آموزش و پرورش، رسانه‌های جمعی و قانون‌گذاری در جهت دادرسی ویژه نوجوانان است.</p>	<p>محمودی و مندنی (۱۳۹۵) «بررسی نقش پلیس و تعامل آن با دستگاه قضایی در کاهش میزان بزهکاری»</p>	<p>۹</p>	

<p>کارکرد پیشگیری اجتماعی پلیس (حضور مأموران پلیس به عنوان تعلیم دهنده در مراکز آموزشی) بیشترین اولویت را در پیشگیری اجتماعی از جرم به خود اختصاص داده است.</p>	<p>ذوالفقاری و فعال (۱۳۹۴) «بررسی نقش پلیس در پیشگیری اجتماعی از جرم»</p>	<p>۱۰</p>	
<p>سازمان‌های غیررسمی تمایل بیشتری به برقراری ارتباط با پلیس برای پیشگیری جرم از خود نشان می‌دادند.</p>	<p>کشتکار و عبدالرحمانی (۱۳۹۳) «تعیین نقش تعاملات برون‌سازمانی روسای کلاتری‌ها در پیشگیری از جرایم در شهر کرمانشاه»</p>	<p>۱۱</p>	
<p>تعامل پلیس با آموزش و پرورش برای جلب مشارکت دانش آموزان، اولیاء و مربیان آن‌ها سهم بیشتری در تغییرات پیشگیری از وقوع جرایم در شهر بجنورد دارد و اولویت اول را به خود اختصاص داد.</p>	<p>اسماعیلیان و نوروزی (۱۳۹۳) «جلب مشارکت مردم در پیشگیری از جرایم»</p>	<p>۱۲</p>	
<p>هم عوامل درون‌سازمانی و هم عوامل برون‌سازمانی بر مشارکت سازمان‌های مردم نهاد با پلیس تأثیرگذار است. در این راستا به ترتیب، متغیرهای اعتماد اجتماعی، کیفیت اقدامات پلیس، مقوله جامعه‌محوری پلیس، امکانات مدرن پلیس، نوع اطلاعات و آگاهی از سمن‌ها باعث مشارکت بیشتر سمن‌ها با پلیس می‌گردد.</p>	<p>کمالی رنجبر (۱۳۹۲) «نقش سازمان‌های مردم نهاد (NGOs) در مدیریت پیشگیری از وقوع جرم (با تأکید بر شهرستان بندرعباس)»</p>	<p>۱۳</p>	
<p>نتایج تحقیق حاکی از آن است که پاسخگویی اخلاقی در نیروی انتظامی با ارتقای روابط مردم و پلیس رابطه مثبت دارد.</p>	<p>ابوالقاسمی پور (۱۳۹۲) «بررسی و ارائه مدل پاسخگویی در نیروی انتظامی پیرامون بهبود تعامل مردم و نیروی انتظامی در استان خوزستان»</p>	<p>۱۴</p>	

<p>در مورد نقش نیروی انتظامی و نهادهای مردمی در پیشگیری از جرم، مسائلی مبنی بر تعریف جرم و عوامل تعیین جرم، انواع بزهکاری، رابطه جرم با نیروی انتظامی، رابطه خانواده‌ها با نیروی انتظامی، رابطه جرم با خانواده و تشکیل شورای پیشگیری از جرم در محله‌ها مطالبی ذکر گردیده است.</p>	<p>حامدی (۱۳۹۲) «نقش تعامل نیروی انتظامی و نهادهای مردمی در پیشگیری از جرم»</p>	<p>۱۵</p>	
<p>نتایج این پژوهش نشان داد که تعامل پلیس با بسیج در پیشگیری از جرایم امنیتی (ناآرامی‌های شهری) مؤثر بوده است. همچنین تفکر و ترویج فرهنگ بسیجی، مشارکت نهادی، حمایت‌های قانونی و قضایی از مشارکت جوانان در پیشگیری از جرایم امنیتی به ویژه در ناآرامی‌های شهری نقش مؤثر دارد.</p>	<p>جزینی و محمدی (۱۳۹۲) «تعامل نیروی انتظامی با بسیج در پیشگیری از جرایم امنیتی»</p>	<p>۱۶</p>	
<p>برای کاهش جرایم مهم و برقراری امنیت پایدار، یک راه‌حل آن است که از طریق مقابله با جرایم خرد، به برقراری نظم عمومی مساعدت کنیم.</p>	<p>جوانمرد (۱۳۹۰) «تعامل سازمان پلیس و دستگاه قضایی ایران در زمینه پیشگیری از جرایم خرد»</p>	<p>۱۷</p>	
<p>پلیس به عنوان یکی از نهادهای رسمی کشور با توجه به دانش و تجارب چندین ساله خود می‌تواند در چارچوب راهبرد «پلیس جامعه‌محور» مبتنی بر تعامل منطقی و دوسویه به ویژه با خانواده‌ها ضریب احساس امنیت را در جامعه افزایش داده و خانواده‌ها را از ضرورت جامعه امن و چگونگی دستیابی به آن آگاه، هدایت و به نتایج مدنظر نائل آید.</p>	<p>پورمؤذن (۱۳۸۹) بررسی رابطه نقش اجتماعی پلیس و احساس امنیت خانواده‌ها</p>	<p>۱۸</p>	
<p>مطلوب‌ترین پدیده زندگی برای شهروندان پایین بودن میزان بزهکاری است. گرچه سابقاً می‌کوشیدند با سرکوب پدیده مجرمانه از طریق مجازات بزهکاران، به هدف فوق نائل شوند، ولی امروزه بدون تردید، راه اصلی برای هدف فوق، پیشگیری است.</p>	<p>کلاتری (۱۳۸۸) گونه‌های عمومی پیشگیری از جرم</p>	<p>۱۹</p>	

<p>در اکثر کشورها پلیس محله، استفاده از طراحان محیطی و شوراهای روستا و شهر مصادیق بارز تعامل پلیس و نهادهای جامعی تلقی می‌شود.</p>	<p>علی بابایی و نجیبیان (۱۳۸۷) «تعامل پلیس با نهادهای جامعی در پیشگیری از جرم (با تأکید بر تدبیر نظارت شخص ثالث)»</p>	<p>۲۰</p>
<p>نتایج تحقیق نشان دهندهی این است، تعامل پلیس با مربیان و کارکنان مدارس با ضریب ۲/۱۱، تعامل پلیس با اولیاء و سرپرستان دانش آموزان با ضریب ۲/۰۱ و تعامل پلیس با دانش آموزان با ضریب ۱/۸۸ اولویت‌بندی گردیده که با کاهش جرایم ارتباط معنی‌دار و مستقیم دارند.</p>	<p>عبدی و بهاری (۱۳۸۶) «تعامل پلیس و مدارس و تأثیر آن بر کاهش جرایم: رویکردی آگاه‌سازی»</p>	<p>۲۱</p>
<p>تعاملات اجتماعی پلیس راه‌گشای بسیاری از تنگناهای سازمانی و برنامه‌ریزی در محورهای زیر است: فرایند اعتمادسازی برای مشارکت مردم در طرح‌های انتظامی و امنیتی ناجا. شناخت راه‌های تقویت گرایش مردم به نظم و امنیت و نحوه مشارکت آنان با پلیس در مواقع بروز بحران‌های اجتماعی. شناخت قواعد و هنجارهای تعاملات اجتماعی پلیس و مردم در چهار حوزه گفتمانی، عاطفی، مبادله‌ای و قدرت (اقتدار).</p>	<p>گودرزی و دعاگویان (۱۳۸۵) «مبانی نظری ساختار تعامل پلیس و مردم»</p>	<p>۲۲</p>
<p>اگرچه مأموران اجرای قانون میزان آسیب‌های مرتبط با کار بیشتر را دارند، اما تعاملات آن‌ها با جوانان زیر ۱۸ سال باعث کاهش حملات و قتل‌ها توسط آنان شده است و همچنین میزان دستگیری نوجوانان در سال‌های اخیر کاهش یافته است، این آمار، ماهیت پیچیده ارتباطات پلیس و جوانان و اهمیت درک و بهبود تعاملات پلیس در کاهش جرم را نمایان می‌کند.</p>	<p>گروه توسعه خدمات پلیس و واشینگتن دی سی^۱ (۲۰۱۸) «تعاملات بین جوانان و اجرای قانون»</p>	<p>۲۳</p>

تولید یک مداخله در محله، به ترویج اجرای پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی به منظور کاهش حس ناامنی و بهبود کیفیت زندگی در منطقه می‌انجامد.	ورا و فایبسان ^۱ (۲۰۱۶) «پیشگیری از جرم به وسیله طراحی محیطی»	۲۴	
در نظر گرفتن انگیزه‌های صریح برای افسران پلیس و همچنین وعده انتقال از سربازخانه ذخیره به یک ایستگاه پلیس مطلوب، تأثیر بسیار زیادی بر عملکرد و تعامل پلیس با شهروندان دارد.	بانرزی ^۲ و همکاران (۲۰۱۲) «بهبود عملکرد پلیس در راجستان، هند: شواهد تجربی بر انگیزه‌ها، مدیریت و آموزش مستقل»	۲۵	
ادراکات و نگرش‌های جوانان نسبت به پلیس تغییرناپذیر است و ممکن است برای گروه‌های مختلف جوان یا مداخله در سن جوان‌تر نیاز به مداخلات منحصر به فرد و هدفمند داشته باشد.	مرکز نظارت بر خدمات پلیس کوئینزلند (۲۰۰۹) «تأثیر تعاملات بین پلیس و جوانان»	۲۶	

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی بوده است و به دلیل به کارگیری روش فراتحلیل در زمره پژوهش‌های کمی قرار گرفته است. روش پژوهش این تحقیق، فراتحلیل می‌باشد که در این روش محقق به ترکیب نتایج پژوهش‌های مختلف و متعدد و استخراج نتایج جدید و منسجم، با استفاده از روش‌های هدفمند آماری می‌پردازد. در روش فراتحلیل محقق با ثبت ویژگی‌ها و یافته‌های توده‌ای از پژوهش‌ها در قالب مفاهیم کلی، آن‌ها را آماده استفاده از روش‌های نیرومند آماری می‌کند. این پژوهش از نظر هدف از جمله پژوهش‌های کاربردی بوده و به دلیل به کارگیری روش فراتحلیل در زمره پژوهش‌های کمی قرار می‌گیرد. برای گردآوری داده‌های مورد نیاز برای فراتحلیل از یک فرم کدگذاری استفاده می‌شود. فرم کدگذاری ابزار گردآوری اطلاعاتی است که در

فرا تحلیل به کار می‌رود. این فرم معادل پرسشنامه یا فرم مصاحبه در انواع دیگر تحقیقات می‌باشد.

این پژوهش از نظر موضوعی در حوزه تعاملات پلیس در پیشگیری از جرائم بوده است از نظر قلمرو زمانی از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۸ بررسی شده است. از نظر مکانی مطالب جمع آوری شده است از سامانه نشریات ناجا، ایران داک^۱، مگک ایران^۲، سیویلیکا^۳، پرتال جامع علوم انسانی^۴، پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی^۵ و نور مگز^۶ همچنین مقالات نمایه شده در سایت‌های معتبر علمی شامل پایگاه‌های ساینس دایرکت^۷ و امرالد^۸ بوده است.

جامعه آماری پژوهش، شامل چهار پایان‌نامه، بیست مقاله فارسی و دو مقاله لاتین بوده است که از بین آن‌ها تعداد ۱۰ مطالعه که در آن‌ها آماره‌های ضریب همبستگی/ضریب معناداری یا ضریب همبستگی و مقدار خی دو محاسبه شده، بر اساس معیارهای درون گنجی انتخاب و مورد بررسی قرار گرفته است.

هنگام ورود به روش‌های آماری لازم برای فرا تحلیل باید دو مفهوم روش آماری را تعریف کرد. این دو عبارت‌اند از سطح معنی‌داری و اندازه اثر.

الف - سطح معنی‌داری: سطح معنی‌داری با خطای نوع اول رابطه مستقیم دارد. خطای نوع اول هنگامی رخ می‌دهد که فرض صفر تأیید شود. انتخاب سطح معنی‌داری تا حدودی اختیاری است و معمولاً ۱٪ یا ۵٪ است بنا به تعریف، سطح معنی‌داری به دست آوردن یک ارزش آماری است که به رد فرض صفر بی انجامد.

1.Irandoc.ir

2.magiran.ir

3.civilica.com

4.ensani.ir

5.sid.ir

6.noormags.com

7.Science direct

8.emerald

ب - اندازه اثر: اندازه اثر برابر است با نسبت سطح معنی‌داری به شاخصی از حجم نمونه آنچه شرایط فراتحلیل را بهبود می‌بخشد وجود مطالعاتی است که شرایط زیر را داشته باشند:

- ۱- مطالعه با حجم نمونه زیاد
  - ۲- ابزار اندازه‌گیری مناسب دارای روایی و اعتبار لازم
  - ۳- روش نمونه‌گیری مناسب نمونه‌گیری تصادفی (تابین^۱، ۲۰۰۴)
- کوهن بر اساس جدول (۲) معیار مناسبی جهت تفسیر اندازه اثر پیشنهاد نموده است

جدول ۲- حدود بالا و پایین اندازه اثر (کوهن، ۱۹۸۸)

حد بالای اندازه اثر	حد پایین اندازه اثر	
۰/۳	۰/۱	کوچک
۰/۵	۰/۳	متوسط
۰/۸	۰/۵	بزرگ

در بخش آمار توصیفی، روش مرور ساختاریافته و در بخش آمار استنباطی روش فراتحلیل بوده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده از نرم‌افزار CMA استفاده شده است.

یافته‌ها

یافته‌های توصیفی

جدول (۳) چک لیست تحلیل محتوا (کدگذاری پژوهش‌ها و مقالات مورد استفاده در فراتحلیل) را نشان می‌دهد.

جدول ۳- چک لیست تحلیل محتوا (کدگذاری پژوهش‌ها و مقالات مورد استفاده در فرا تحلیل)

کد	عنوان مقاله یا تحقیق	سال اجرا	محقق	منبع	حجم نمونه	متغیر مورد بررسی	P	اندازه اثر	مقدار χ^2 دو	مقدار t	df
۱	نقش تعاملات اجتماعی کارکنان پلیس در مدیریت پیشگیری از جرم	۱۳۹۶	محمد اسدی فرد و همکاران	فصلنامه پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی	۳۸۴	رابطه تعاملات گفتمانی پلیس با مدیریت پیشگیری از جرم	P=0.00	r=0.76			
						رابطه بین تعاملات عاطفی پلیس با مردم در زمینه مدیریت پیشگیری از جرم	P<0.05	r=0.57			
						رابطه تعاملات مبادله‌ای پلیس	P=0.00	r=0.88			
۲	جلب مشارکت مردم در پیشگیری از جرایم	۱۳۹۳	مهدی اسماعیلیان بهرام نوروزی	فصلنامه دانش انتظامی	۱۹۲	رابطه آموزش همگانی پلیس برای جلب مشارکت مردم با پیشگیری از وقوع جرم	P=0.00	r=0.558			
						تعامل پلیس با سمن‌ها	P=0.00	r=0.597			
						تعامل پلیس با آموزش و پرورش	P=0.00	r=0.689			
۳	تعامل نیروی انتظامی با بسیج در پیشگیری از جرایم	۱۳۹۲	علیرضا جزینی و همکاران	فصلنامه پژوهش‌های اطلاعاتی و	۲۳۵	اردوهای مشترک (تعامل پلیس با بسیج)	P=0.00		t=20.812		

t=12. 256			P=0.00	ترویج تفکر و فرهنگ بسیج (پیشگیری از جرایم امنیتی)		جنایی			امنیتی	
t=24. 362			P=0.00	حمایت‌های قانونی و قضایی (تعامل پلیس با بسیج)						
t=19. 804			P=0.00	شورای تأمین (تعامل پلیس با بسیج)						
t=17. 953			P=0.00	مشارکت (تعامل پلیس با بسیج)						
		r=0.650	P=0.00	عوامل درون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها	۱۵۷	فصلنامه علمی تخصصی دانش انتظامی هرمزگان	جلال کمالی رنجبر	۱۳۹۲	نقش سازمان‌های مردم‌نهاد (NGOs) در مدیریت پیشگیری از وقوع جرم (با تأکید بر شهرستان بندرعباس)	۴
		r=0.328	P=0.00	عوامل برون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها						
t=38. 852			P=0.00	فعالیت‌های اقتصادی سازمان‌های مردم‌نهاد در پیشگیری از جرائم	۱۸۰	فصلنامه پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی	محمد رضا حق نظری و فریبا شایگان	۱۳۹۵	نقش مشارکت نهادهای مردمی در پیشگیری اجتماعی از جرم	۵
t=42. 08				فعالیت‌های فرهنگی سازمان‌های مردم‌نهاد						

				نهاد در پیشگیری از جرائم					
	t=42. 72		P=0.00	فعالیت های اجتماعی سازمان های مردم نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرائم					
			r=0.199 P=0.00	استفاده از پلیس به عنوان آموزش دهنده مراکز آموزشی					
			r=0.190 P=0.00	ارائه اطلاعات پلیس به جامعه	فصلنامه علمی				
			r=0.482 P=0.00	حمایت پلیس از بزه دیدگان	۲۰۰ پژوهشی مطالعات	حسین ذوالفقاری و صدیال فعال	۱۳۹۴	بررسی نقش پلیس در پیشگیری اجتماعی از جرم (مطالعه موردی منطقه ۲ و ۱۲ شهر تهران)	۶
			r=0.399 P=0.00	ایفای نقش پلیس به عنوان مربی و الگو	امنیت اجتماعی				
			r=0.256 P<0.01	شرکت پلیس در مشارکت های محلی پیشگیری از جرم					
			r=0.254 P=0.00	مهارت های ارتباطی (کلامی) رؤسای کلاتری ها		پایان نامه دانشگاه			
			r=0.279 P=0.00	مهارت های ارتباط (غیر کلامی) رؤسای کلاتری ها	۳۸۴ علوم انتظامی امین	رسول کشتکار	۱۳۹۳	بررسی تأثیر تعامل برون سازمانی رؤسای کلاتری در پیشگیری از جرایم در شهر کرمانشاه	۷
			r=0.888 P=0.00	تعاملات رسمی					

				رؤسای کلاتری‌ها						
			$r=0.805$	تعاملات غیررسمی رؤسای کلاتری‌ها						
	$t=18.72$		$P=0.00$	تعامل پلیس با مربیان و کارکنان مدارس	۲۳۶	فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی	توحید عبدی و عباس بهاری	۱۳۸۶	تعامل پلیس و مدارس و تأثیر آن بر کاهش جرایم; رویکردی آگاه‌سازی	۸
	$t=21.63$		$P=0.00$	تعامل پلیس با اولیاء دانش آموزان						
	$t=19.13$		$P=0.00$	تعامل پلیس بادانش آموزان						
			$r=0.418$	اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی‌های عمومی	۱۸۳	فصلنامه امنیت ملی	اسماعیل کرم زاده و سهراب عرفانی	۱۳۹۶	الگوی تعامل پلیس و رسانه‌های جمعی در پیشگیری از وقوع جرم و نقش آن در احساس امنیت	۹
			$r=0.387$	برنامه‌سازی						
			$r=0.440$	افزایش مشارکت عمومی						
			$r=0.374$	شناساندن جرایم و مجازات آن						
			$r=0.412$	دشوار ساختن ارتکاب جرم						
			$r=0.87$	افزایش کیفیت محیطی	۱۱۷	پژوهشنامه نظم و امنیت	حمید وطن‌خواه -حسین ذوالفقاری - بهمن کارگر-	۱۳۹۶	واکاوی نقش پلیس پیشگیری در پیشگیری از جرم از طریق طراحی	۱۰
			$r=0.82$	افزایش نظارت طبیعی						

								محسن کلاتری	محیطی با تأکید بر تعاملات برون سازمانی (مورد مطالعه: تهران بزرگ)
				تقویت فرهنگ جمعی					
			$r=0.86$	$P=0.00$					

همان‌طور که ملاحظه می‌شود جدول شماره (۴) اندازه اثر برآورد شده برای هر کدام از متغیرهای مورد بررسی را نشان می‌دهد.

جدول ۴- اندازه اثر برآورد شده در متغیرهای مورد بررسی پژوهش‌ها

کد	متغیر مورد بررسی	حجم نمونه n	اندازه اثر r
۱	رابطه تعاملات گفتگومانی پلیس با مدیریت پیشگیری از جرم	۳۸۴	$r=0.76$
	رابطه بین تعاملات عاطفی پلیس با مردم در زمینه مدیریت پیشگیری از جرم		$r=0.57$
	رابطه تعاملات مبادله‌ای پلیس		$r=0.88$
۲	رابطه آموزش همگانی پلیس برای جلب مشارکت مردم با پیشگیری از وقوع جرم	۱۹۲	$r=0.558$
	تعامل پلیس با سمن‌ها		$r=0.597$
	تعامل پلیس با آموزش و پرورش		$r=0.689$
۳	اردوهای مشترک (تعامل پلیس با بسیج)	۲۳۵	$r=0.653$
	ترویج تفکر و فرهنگ بسیج (پیشگیری از جرایم امنیتی)		$r=0.391$
	حمایت‌های قانونی و قضایی (تعامل پلیس با بسیج)		$r=0.717$
	شورای تأمین (تعامل پلیس با بسیج)		$r=0.626$
	مشارکت (تعامل پلیس با بسیج)		$r=0.579$
۴	عوامل درون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها	۱۵۷	$r=0.650$
	عوامل برون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها		$r=0.328$
۵	فعالیت‌های اقتصادی سازمان‌های مردم‌نهاد در پیشگیری از جرایم	۱۸۰	$r=0.894$

r=0.908		فعالیت‌های فرهنگی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری از جرائم	
r=0.911		فعالیت‌های اجتماعی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرائم	
r=0.199	۲۰۰	استفاده از پلیس به عنوان آموزش دهنده مراکز آموزشی	۶
r=0.190		ارائه اطلاعات پلیس به جامعه	
r=0.482		حمایت پلیس از بزه دیدگان	
r=0.399		ایفای نقش پلیس به عنوان مربی و الگو	
r=0.256		شرکت پلیس در مشارکت‌های محلی پیشگیری از جرم	
r=0.254	۳۸۴	مهارت‌های ارتباطی (کلامی) رؤسای کلانتری‌ها	۷
r=0.279		مهارت‌های ارتباط (غیر کلامی) رؤسای کلانتری‌ها	
r=0.888		تعاملات رسمی رؤسای کلانتری‌ها	
r=0.805		تعاملات غیررسمی رؤسای کلانتری‌ها	
r=0.599	۲۳۶	تعامل پلیس با مربیان و کارکنان مدارس	۸
r=0.666		تعامل پلیس با اولیاء دانش آموزان	
r=0.609		تعامل پلیس با دانش آموزان	
r=0.418	۱۸۳	اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی‌های عمومی	۹
r=0.387		برنامه‌سازی	
r=0.440		افزایش مشارکت عمومی	
r=0.374		شناساندن جرایم و مجازات آن	
r=0.412		دشواری ساختن ارتکاب جرم	
r=0.87	۱۱۷	افزایش کیفیت محیطی	۱۰
r=0.82		افزایش نظارت طبیعی	
r=0.86		تقویت فرهنگ جمعی	

با ملاحظه جدول (۴) مشاهده می‌شود که متغیرهای بررسی شده در پژوهش‌های مورد استفاده این فراتحلیل، اندازه اثرهای متفاوتی دارند که بر اساس معیار کوهن به سه

دسته‌ی کوچک، متوسط و بزرگ تقسیم‌بندی می‌شوند که نتیجه آن در جدول (۵) آمده است: البته در تفسیر اندازه‌ی اثر زمینه نقش به‌سزایی دارد و باید به چند نکته توجه کرد (الیس، ۲۰۱۰، ترجمه شجاع نوری، ۱۳۹۴). اول اثرات کوچک اگر پیامدهای بزرگی داشته باشند می‌توانند جدی تلقی شوند. دوم اگر احتمال دهید نتایج بزرگ‌تری ممکن است اتفاق بیفتد، اثرات کوچک می‌توانند بزرگ تلقی شوند.

جدول ۵- نتیجه اندازه اثر متغیرها بر اساس معیار کوهن

اندازه اثر کوچک	اندازه اثر متوسط	اندازه اثر بزرگ
✓ مهارت‌های ارتباطی (کلامی) رؤسای کلانتری‌ها ✓ ارائه اطلاعات پلیس به جامعه	✓ رابطه بین تعاملات عاطفی پلیس با مردم در زمینه مدیریت پیشگیری از جرم ✓ رابطه آموزش همگانی پلیس برای جلب مشارکت مردم با پیشگیری از وقوع جرم	✓ رابطه تعاملات گفتگومانی پلیس با مدیریت پیشگیری از جرم ✓ رابطه تعاملات مبادله‌ای پلیس
✓ شرکت پلیس در مشارکت‌های محلی پیشگیری از جرم ✓ مهارت‌های ارتباط (غیر کلامی) رؤسای کلانتری‌ها	✓ تعامل پلیس با سمن‌ها ✓ تعامل پلیس با آموزش و پرورش ✓ اردوهای مشترک (تعامل پلیس با بسیج)	✓ حمایت‌های قانونی و قضایی (تعامل پلیس با بسیج) ✓ فعالیت‌های اقتصادی سازمان‌های مردم‌نهاد در پیشگیری از جرائم ✓ فعالیت‌های فرهنگی سازمان‌های مردم‌نهاد در پیشگیری از جرائم ✓ فعالیت‌های اجتماعی سازمان‌های مردم‌نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرائم ✓ تعاملات رسمی رؤسای کلانتری‌ها
✓ استفاده از پلیس به عنوان آموزش‌دهنده مراکز آموزشی	✓ ترویج تفکر و فرهنگ بسیج (پیشگیری از جرایم امنیتی) ✓ شورای تأمین (تعامل پلیس با بسیج) ✓ مشارکت (تعامل پلیس با بسیج) ✓ عوامل درون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها ✓ عوامل برون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها ✓ حمایت پلیس از بزه دیدگان ✓ ایفای نقش پلیس به عنوان مربی و الگو	✓ تعاملات غیررسمی رؤسای کلانتری‌ها

<ul style="list-style-type: none"> ✓ افزایش کیفیت محیطی ✓ افزایش نظارت طبیعی ✓ تقویت فرهنگ جمعی 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ تعامل پلیس با مریبان و کارکنان مدارس ✓ تعامل پلیس با اولیاء دانش آموزان ✓ تعامل پلیس با دانش آموزان ✓ اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی‌های عمومی ✓ برنامه‌سازی ✓ افزایش مشارکت عمومی ✓ شناساندن جرایم و مجازات آن ✓ دشوار ساختن ارتکاب جرم 	
--	---	--

طبق معیار کوهن؛ اندازه اثر ۰/۲ کوچک، اندازه اثر ۰/۵ متوسط و اندازه اثر ۰/۸ بزرگ را نشان می‌دهد.

یافته‌های استنباطی

سؤال اول) تعاملات پلیس مورد مطالعه در پیشگیری از جرایم چه نتایجی داشته‌اند؟

با توجه به تجزیه و تحلیل اطلاعات در جدول (۶)، نتایج به دست آمده نشانگر این است که متغیرهای مورد بررسی جهت پیشگیری از جرایم مؤثر بوده که بیشترین تأثیرگذاری متغیرهای فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرائم می‌باشد و کمترین متغیر مؤثر در پیشگیری از جرایم عبارت است استفاده از پلیس به عنوان آموزش دهنده مراکز آموزشی و ارائه اطلاعات پلیس به جامعه.

جدول ۶- ترتیب بندی میزان اندازه اثر در متغیرهای مورد بررسی

کد	متغیر مورد بررسی	P	r
۱	فعالیت‌های اجتماعی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرائم	P=0.00	r=0.911
۲	فعالیت‌های فرهنگی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری از جرائم	P=0.00	r=0.908
۳	فعالیت‌های اقتصادی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری از جرائم	P=0.00	r=0.894
۴	تعاملات رسمی رؤسای کلانتری‌ها	P=0.00	r=0.888
۵	رابطه تعاملات مبادله‌ای پلیس	P=0.00	r=0.88
۶	افزایش کیفیت محیطی	P=0.00	r=0.87
۷	تقویت فرهنگ جمعی	P=0.00	r=0.86
۸	افزایش نظارت طبیعی	P<0.01	r=0.82
۹	تعاملات غیررسمی رؤسای کلانتری‌ها	P=0.00	r=0.805
۱۰	رابطه تعاملات گفتگومانی پلیس با مدیریت پیشگیری از جرم	P=0.00	r=0.76
۱۱	حمایت‌های قانونی و قضایی (تعامل پلیس با بسیج)	P=0.00	r=0.717
۱۲	تعامل پلیس با آموزش و پرورش	P=0.00	r=0.689
۱۳	تعامل پلیس با اولیاء دانش آموزان	P=0.00	r=0.666
۱۴	اردوهای مشترک (تعامل پلیس با بسیج)	P=0.00	r=0.653
۱۵	عوامل درون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها	P=0.00	r=0.650
۱۶	شورای تأمین (تعامل پلیس با بسیج)	P=0.00	r=0.626
۱۷	تعامل پلیس با دانش آموزان	P=0.00	r=0.609
۱۸	تعامل پلیس با مربیان و کارکنان مدارس	P=0.00	r=0.599
۱۹	تعامل پلیس با سمن‌ها	P=0.00	r=0.597
۲۰	مشارکت از نوع (تعامل پلیس با بسیج)	P=0.00	r=0.579
۲۱	رابطه بین تعاملات عاطفی پلیس با مردم در زمینه مدیریت پیشگیری از جرم	P<0.05	r=0.57
۲۲	رابطه آموزش همگانی پلیس برای جلب مشارکت مردم با پیشگیری از وقوع جرم	P=0.00	r=0.558
۲۳	حمایت پلیس از بزه دیدگان	P=0.00	r=0.482
۲۴	افزایش مشارکت عمومی	P<0.01	r=0.440

r=0.418	P<0.01	اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی‌های عمومی	۲۵
r=0.412	P<0.01	دشواری ساختن ارتکاب جرم	۲۶
r=0.399	P=0.00	ایفای نقش پلیس به عنوان مربی و الگو	۲۷
r=0.391	P=0.00	ترویج تفکر و فرهنگ بسیج (پیشگیری از جرایم امنیتی)	۲۸
r=0.387	P<0.01	برنامه‌سازی	۲۹
r=0.374	P<0.01	شناساندن جرایم و مجازات آن	۳۰
r=0.328	P=0.00	عوامل برون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها	۳۱
r=0.279	P=0.00	مهارت‌های ارتباط (غیر کلامی) رؤسای کلاتری‌ها	۳۲
r=0.256	P<0.01	شرکت پلیس در مشارکت‌های محلی پیشگیری از جرم	۳۳
r=0.254	P=0.00	مهارت‌های ارتباطی (کلامی) رؤسای کلاتری‌ها	۳۴
r=0.199	P=0.00	استفاده از پلیس به عنوان آموزش دهنده مراکز آموزشی	۳۵
r=0.190	P=0.00	ارائه اطلاعات پلیس به جامعه	۳۶

سؤال دوم) اندازه اثر روش‌های مختلف آماری در پژوهش‌های مرتبط با

تعاملات پلیس با توجه به سطح معناداری آزمون‌های بکار رفته چگونه است؟

با توجه به جدول (۶) که ترتیب بندی میزان اندازه اثر در متغیرهای مورد بررسی را عنوان کرده است، اعداد نشان می‌دهد که متغیرهای فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرائم، تعاملات رسمی رؤسای کلاتری‌ها، رابطه تعاملات مبادله‌ای پلیس، افزایش کیفیت محیطی، تقویت فرهنگ جمعی، افزایش نظارت طبیعی، تعاملات غیررسمی رؤسای کلاتری‌ها، رابطه تعاملات گفتمانی پلیس با مدیریت پیشگیری از جرم، حمایت‌های قانونی و قضایی (تعامل پلیس با بسیج) دارای اندازه اثر بزرگ می‌باشند. متغیرهای تعامل پلیس با آموزش و پرورش، تعامل پلیس با اولیاء دانش آموزان، اردوهای مشترک (تعامل پلیس با بسیج)، عوامل درون‌سازمانی بر میزان مشارکت سمن‌ها، شورای تأمین (تعامل پلیس با بسیج)، تعامل پلیس با دانش آموزان، تعامل پلیس با مربیان و کارکنان مدارس، تعامل پلیس با سمن‌ها، مشارکت از نوع (تعامل پلیس با بسیج)، رابطه بین تعاملات عاطفی

پلیس با مردم در زمینه مدیریت پیشگیری از جرم، رابطه آموزش همگانی پلیس برای جلب مشارکت مردم با پیشگیری از وقوع جرم، حمایت پلیس از بزه دیدگان، افزایش مشارکت عمومی، اطلاع رسانی و افزایش آگاهی های عمومی، دشوار ساختن ارتکاب جرم، ایفای نقش پلیس به عنوان مربی و الگو، ترویج تفکر و فرهنگ بسیج (پیشگیری از جرایم امنیتی)، برنامه سازی، شناساندن جرایم و مجازات آن، عوامل بیرون سازمانی بر میزان مشارکت سمن ها دارای اندازه اثر متوسط و متغیرهای مهارت های ارتباط (غیر کلامی) رؤسای کلاتری ها، شرکت پلیس در مشارکت های محلی پیشگیری از جرم، مهارت های ارتباطی (کلامی) رؤسای کلاتری ها، استفاده از پلیس به عنوان آموزش دهنده مراکز آموزشی، ارائه اطلاعات پلیس به جامعه نیز دارای اندازه اثر کوچک هستند.

سؤال سوم) میزان و نحوه همگرایی یا واگرایی پژوهش های گذشته راجع به تعاملات پلیس در پیشگیری از جرایم چگونه بوده است؟

متغیرهای فعالیت های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی سازمان های مردم نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرایم که به عنوان متغیرهای با اندازه بزرگ شناخته شدند با نتایج تحقیق حق نظری و شایگان (۱۳۹۵) همخوانی دارد که در نتایج نشان می دهند مشارکت اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی نهادهای مردمی در پیشگیری از جرائم نقش داشته و در این بین، مشارکت اجتماعی از تأثیر گذارترین عوامل و بعد از آن، مشارکت های فرهنگی و اقتصادی قرار داشتند.

متغیرهای تعامل پلیس با آموزش و پرورش، تعامل پلیس با اولیاء دانش آموزان به عنوان متغیرها با اندازه اثر متوسط با تحقیق عبدی و بهای (۱۳۸۶) یا عنوان «تعامل پلیس و مدارس و تأثیر آن بر کاهش جرایم: رویکردی آگاه سازی» همخوانی دارد که هدف اصلی آن، شناخت تأثیر آموزش و تعامل پلیس با دانش آموزان در کاهش جرایم بوده

و نتایجش نشان داد که تعامل پلیس به ترتیب با مریبان و کارکنان مدارس، اولیاء و سرپرستان دانش آموزان و دانش آموزان با کاهش جرایم ارتباط دارد. و متغیرهای مانند مهارت‌های ارتباط (غیر کلامی) رؤسای کلانتری‌ها، شرکت پلیس در مشارکت‌های محلی پیشگیری از جرم دارای اندازه اثر کوچک هستند که با تحقیق کشتکار (۱۳۹۳) با عنوان «بررسی تأثیر تعامل برون‌سازمانی رؤسای کلانتری در پیشگیری از جرایم در شهر کرمانشاه» و ذوالفقاری و فعال (۱۳۹۴) با عنوان «بررسی نقش پلیس در پیشگیری اجتماعی از جرم (مطالعه موردی منطقه ۲ و ۱۲ شهر تهران)» همخوانی و هم‌راستایی دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به اهمیت پیشگیری قبل از درمان به خصوص در مورد جرایم در بین مردم و مسئولان انتظامی و قضایی و نقش تعاملات پلیس در کاهش جرایم به بررسی آن در پژوهش حاضر پرداخته شد.

با توجه به تجزیه و تحلیل اطلاعات، نتایج به دست آمده نشانگر این است که متغیرهای مورد بررسی جهت پیشگیری از جرایم مؤثر بوده که بیشترین تأثیرگذاری متغیرهای فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی سازمان‌های مردم نهاد در پیشگیری اجتماعی از جرائم می‌باشد که دارای اندازه اثر بزرگ بوده و همخوان با نتایج تحقیق حق نظری و شایگان (۱۳۹۵) می‌باشد و کمترین متغیر مؤثر در پیشگیری از جرایم عبارت است از ارائه اطلاعات پلیس به جامعه با اندازه اثر کوچک که با تحقیق ذوالفقاری و فعال (۱۳۹۴) هم‌راستا می‌باشد.

اقداماتی چون اشتغال‌زایی، آسان کردن کاربایی و متنوع ساختن مشاغل متناسب با کارآموزی‌ها و آموزش‌های حرفه‌ای و تخصصی افراد، مبارزه با بیکاری و حمایت مادی و معنوی از بیکاران، انطباق قدرت خرید افراد با هزینه زندگی از طریق روزآمد کردن مستمری روزانه یا ماهیانه آن‌ها، ایجاد مراکز فرهنگی، ورزشی، هنری و علمی

برای تنوع بخشی به سرگرمی و تفریحات و اوقات فراغت افراد، تسهیل تشکیل کانون خانواده که بعضاً توسط نهادهای مردمی صورت می‌گیرد، بی‌تردید نه فقط شهروندان را در برابر بزهکاری مقاوم می‌کنند، بلکه زمینه رشد و شکوفایی شخصیت فردی، خانوادگی و اجتماعی آنان را فراهم و باعث نشاط عمومی در سطح جامعه می‌شود.

به طور منطقی این امر پذیرفته شده است که همواره پیشگیری بهتر از درمان و مقدم بر آن است. برخورد با جرائم و مجازات عامل جرم در واقع نوعی درمان و تسکین آلام و خسارات وارده بر جامعه است و این پیشگیری از طرق مختلف انجام می‌شود که از جمله آن‌ها مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد در پیشگیری از جرائم است. با مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد شاهد کاهش جرائم و به دنبال آن برقراری امنیت پایدارتر خواهیم بود؛ زیرا با همکاری آن‌ها، بار مسئولیت و کار بیشتر از دوش سازمان ناجا برداشته خواهد شد و پرسنل ناجا به راحتی و فراغ‌بال بیشتری می‌توانند به امورات تخصصی‌شان بپردازند. از طرفی، به هر میزان که سازمان‌های مردمی در پیشگیری از جرم مشارکت کنند اثر آن به کل جامعه سرایت کرده و یکی از انواع مشارکت این سازمان‌ها اطلاع‌رسانی به مردم در راستای چگونگی پیشگیری از جرائم و مشارکت دادن آحاد جامعه در مبارزه با جرم و بزهکاری است که این آگاهی بخشی تأثیر بسزایی در اقدامات خودجوش مردم و تقویت احساس مسئولیت در افراد خواهد داشت.

در نتیجه این اقدامات همگانی، فرهنگ مبارزه و پیشگیری از جرائم نهادینه شده و ارتباط بیشتری بین پلیس و مردم به وجود می‌آید که به نوبه خود باعث کاهش جرائم خواهد شد.

پیشنهادها

با توجه به این که اندازه اثر افزایش مشارکت سازمان‌های مردم نهاد و تأثیر این اقدامات در پیشگیری اجتماعی از جرایم بیشترین اثر را داشته است لذا پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

کمک گرفتن پلیس از سمن‌ها برای کمک به افراد نیازمند در معرض جرم؛
ارائه آموزش‌های لازم به بیکاران و کارآفرینی برای افراد بیکار؛
کمک پلیس به سمن‌ها برای شناسایی زندانیان آزادشده و خانواده آن‌ها برای تحت پوشش قرار دادن و پیشگیری از مجرم شدن سایر اعضای خانواده؛
کمک سمن‌ها به پلیس برای توسعه مراکز فرهنگی، اجتماعی و تفریحی و تأمین سالم اوقات فراغت جوانان؛
برنامه‌ریزی سمن‌ها برای گذران سالم اوقات فراغت جوانان در راستای برنامه‌های پیشگیرانه؛
کمک به شرکت خانواده‌های در معرض خطر در برنامه‌های فرهنگی و ورزشی؛
برگزاری جلسات دینی و کتابخوانی و تشویق شرکت کنندگان توسط سمن‌ها؛
دایر کردن مراکز مددکاری و مشاوره برای مردم همسو با پیشگیری از جرم؛
تشویق خانواده‌ها به مشارکت در برنامه‌های اجتماعی، تربیتی و آموزشی سمن‌ها.

سپاسگزاری

از زحمات اساتید ارجمند و معاونت پژوهش دانشکده فرماندهی و ستاد که در طول مدت اجرای پایان‌نامه اینجانب را یاری نمودند، سپاسگزاری می‌نمایم.

منابع

۱. آزاد ارمکی، تقی. (۱۳۹۲). درس گفتارهایی درباره جامعه‌شناسی دورکیم و وبر، تهران: نشر علم
۲. ابوالقاسمی پور، محسن. (۱۳۹۲). بررسی و ارائه مدل پاسخگویی در نیروی انتظامی پیرامون بهبود تعامل مردم و نیروی انتظامی در استان خوزستان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)، دانشگاه پیام نور استان تهران، مرکز پیام نور تهران، دانشکده مدیریت، تهران.
۳. اسدی فرد، محمد؛ ذوالفقاری، حسین؛ هندیانی، عبدالله؛ دعاگویان، داود. (۱۳۹۶). نقش تعاملات اجتماعی کارکنان پلیس در مدیریت پیشگیری از جرم، فصلنامه علمی پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، ۱۲(۴۸): ۷۵-۹۸. قابل بازیابی از:
http://icra.jrl.police.ir/article_68826.html
۴. اسماعیلیان، مهدی؛ نوروزی، بهرام. (۱۳۹۳). جلب مشارکت مردم در پیشگیری از جرایم، فصلنامه علمی دانش انتظامی خراسان شمالی، ۱(۴): ۲۱-۳۸. قابل بازیابی از:
http://khs.jrl.police.ir/article_57535.html
۵. بابایی، محمدعلی؛ نجیبیان، علی. (۱۳۸۷). تعامل پلیس با نهادهای جامعه‌ی در پیشگیری از جرم، فصلنامه علمی پیشگیری از جرم، ۲(۷): ۷-۳۱. قابل بازیابی از:
http://cps.jrl.police.ir/article_53452.html
۶. بهفر، سارا، (۱۳۹۲). «فرا تحلیل پژوهش‌های آمادگی الکترونیک سازمان‌ها در ایران»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، تهران، دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی.
۷. پاشایی، عباس. (۱۳۹۱). پیشگیری از جرایم، تهران، معاونت تربیت و آموزش ناجا، چاپ اول.
۸. پورموذن، علی محمد. (۱۳۸۹). بررسی رابطه نقش اجتماعی پلیس و احساس امنیت خانواده‌ها، فصلنامه نظم و امنیت انتظامی، ۲(۳): ۱۰۱-۱۲۶. قابل بازیابی از:
<https://www.sid.ir/fa/Journal/ViewPaper.aspx?ID=528252>

۹. جزینی، علیرضا؛ محمدی، سعید. (۱۳۹۲). تعامل نیروی انتظامی با بسیج در پیشگیری از جرایم امنیتی، فصلنامه علمی پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، ۸(۳۰): ۷۵-۱۰۲. قابل بازیابی از: http://icra.jrl.police.ir/article_۳۵۸۸۴۳.html.
۱۰. جوانمرد، بهروز. (۱۳۹۰). تعامل سازمان پلیس و دستگاه قضایی ایران در زمینه پیشگیری از جرایم خرد، دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری ناجا.
۱۱. جمشیدی، علیرضا. (۱۳۹۰). سیاست جنایی مشارکتی، چاپ اول، میزان، تهران.
۱۲. حامدی، ایرج. (۱۳۹۲). نقش تعامل نیروی انتظامی و نهادهای مردمی در پیشگیری از جرم، دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری ناجا، اولین همایش ملی پیشگیری از جرم.
۱۳. حسینی مقدم، سید علی؛ جربانی، حمید. (۱۳۸۸). بررسی محدودیت‌های اجرایی پلیس در پیشگیری انتظامی از جرم (مطالعه موردی کلانتری‌های شهرستان کرج، فصلنامه انتظام اجتماعی. ۱(۴): ۹۹-۱۲۶. قابل بازیابی از: <http://ensani.ir/fa/article/۲۶۰۶۶۳/%>
۱۴. حق نظری، محمدرضا؛ شایگان، فریبا. (۱۳۹۵). نقش مشارکت نهادهای مردمی در پیشگیری اجتماعی از جرم، فصلنامه پژوهش‌های اطلاعاتی و جنایی، ۱۱(۴۴): ۳۳-۵۲. قابل بازیابی از: http://icra.jrl.police.ir/article_۱۸۱۹۱.html.
۱۵. خامنه‌ای، سید علی. (۱۳۹۵). دیدار فرماندهان نیروی انتظامی با رهبر انقلاب، ۱۹/۰۲/۱۳۹۵ قابل بازیابی از <http://farsi.khamenei.ir/news-content?id=۳۳۰۱۹>
۱۶. دعاگویان، داوود (۱۳۸۴). ساختار جامع تعامل پلیس و مردم. تهران: دفتر تحقیقات کاربردی ناجا.
۱۷. دورکیم، امیل. (۱۳۹۲). درباره تقسیم کار اجتماعی (باقر پرهام، مترجم). تهران: نشر مرکز.
۱۸. دیلینی، تیم. (۱۳۸۷). نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی، ترجمه بهرنگ صدیقی و وحید طلوعی، تهران: نی.

۱۹. ذوالفقاری، حسین؛ فعال، صیدال. (۱۳۹۴). بررسی نقش پلیس در پیشگیری اجتماعی از جرم، فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی، ۶(۴۱): ۲۳-۴۵. قابل بازیابی از: http://sss.jrl.police.ir/article_۱۱۹۴۱.html
۲۰. رجبی پور، محمود. (۱۳۸۲). راهبرد پیشگیری اجتماعی از جرم، (تعامل پلیس و دانش آموزان). فصلنامه دانش انتظامی. ۶(۲): ۷-۳۲. قابل بازیابی از: <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/۶۴۲۶۹۴/%d>
۲۱. ریتزر، جورج. (۱۳۹۰). نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر، ترجمه محسن ثلاثی، چاپ هفدهم، تهران: انتشارت علمی.
۲۲. زمان شرفیان، محمد. (۱۳۹۵). نقش تعامل پلیس و دستگاه قضایی در کاهش جرائم (مطالعه موردی استان کهگیلویه و بویراحمد)، فصلنامه علمی تخصصی دانش انتظامی کهگیلویه و بویر احمد، ۲(۲۳): ۵۶-۷۴. قابل بازیابی از: http://kb.jrl.police.ir/article_۶۶۳۳۸.html
۲۳. ساروخانی، باقر. (۱۳۸۱). روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۲۴. عبدالرحمانی، رضا؛ کشتکار، رسول. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر تعامل برون‌سازمانی رؤسای کلانتری در پیشگیری از جرایم در شهر کرمانشاه. پژوهش‌های مدیریت انتظامی، ۹(۳): ۴۱۴-۴۴۱. قابل بازیابی از: http://pmsq.jrl.police.ir/article_۶۸۲۶۴.html
۲۵. عبدی، توحید؛ بهاری، عباس. (۱۳۸۶). تعامل پلیس و مدارس و تأثیر آن بر کاهش جرایم: رویکردی آگاه‌سازی. پژوهش‌های مدیریت انتظامی، ۲(۲): ۱۷۱-۱۸۶. قابل بازیابی از: http://pmsq.jrl.police.ir/article_۹۲۶۸۹.html
۲۶. عشایری، طاها؛ نامیان، فاطمه. (۱۳۹۸). فرا تحلیل عوامل مؤثر بر پیشگیری از وقوع جرم. پژوهش‌های مدیریت انتظامی، ۱۴(۱): ۳۳-۵۴. قابل بازیابی از: http://pmsq.jrl.police.ir/article_۲۰۳۵۴.html
۲۷. کرم زاده، اسماعیل؛ عرفانی، سهراب. (۱۳۹۶). الگوی تعامل پلیس و رسانه‌های ارتباط جمعی در پیشگیری از وقوع جرم و نقش آن در احساس امنیت، فصلنامه علمی امنیت ملی، ۷(۲۴): ۸۱-۱۰۶. قابل بازیابی از:

http://ns.journals.sndu.ac.ir/article_۲۰۲.html

۲۸. کلاتری، محسن؛ حیدریان، مسعود؛ محمودی، عاطفه. (۱۳۸۹). ایمن سازی فضای کالبدی شهرها در برابر بزه کاری با استفاده از راهبردهای پیشگیری با طراحی محیطی. فصلنامه دانش انتظامی، ۱۲(۳): ۷۴-۵۱. قابل بازیابی از:

<https://www.sid.ir/fa/Journal/ViewPaper.aspx?id=۵۵۳۴۰۹>

۲۹. کلاتری، کیومرث. (۱۳۸۸). گونه‌های عمومی پیشگیری از جرم. فصلنامه علمی پیشگیری از جرم، ۱(۱۰): ۷-۲۶. قابل بازیابی از:

http://cps.jrl.police.ir/article_۱۳۴۷۲.html

۳۰. کمالی رنجبر، جلال. (۱۳۹۲). نقش سازمان‌های مردم نهاد (NGOs) در مدیریت پیشگیری از وقوع جرم (با تأکید بر شهرستان بندرعباس)، فصلنامه علمی دانش انتظامی هرمزگان، ۳(۷): ۳۹-۶۶. قابل بازیابی از:

http://hormozgan.jrl.police.ir/article_۶۳۹۶۹.html

۳۱. گلدوزیان، ایرج؛ احمدزاده، ابوالفضل. (۱۳۸۸). بررسی تعریف جرم محاربه و افساد فی الارض در فقه و حقوق با رویکردی به لایحه پیشنهادی قانون مجازات اسلامی. مطالعات حقوق خصوصی، ۱(۳۹): ۲۵۰-۲۷۷. قابل بازیابی از:

https://jllq.ut.ac.ir/article_۲۸۲۷۷.html

۳۲. گودرزی، آیت؛ دعاگویان، داوود. (۱۳۸۵). مبانی نظری ساختار تعامل پلیس و مردم. فصلنامه دانش انتظامی، ۸(۲): ۳۲-۵۱. قابل بازیابی از:

<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=۷۷۲۸۷>

۳۳. محمدنسل، غلامرضا. (۱۳۸۸). امنیت انسانی، پلیس و پیشگیری از جرم، مجموعه مقاله‌های همایش بین‌المللی امنیت انسانی در غرب آسیا، دانشگاه بیرجند.

۳۴. محمودی، حسین؛ مندنی، اسلام. (۱۳۹۵). بررسی نقش پلیس و تعامل آن با دستگاه قضایی در کاهش میزان بزهکاری. کنفرانس بین‌المللی آینده‌پژوهی، علوم انسانی و توسعه، مالزی، مرکز توسعه آموزش‌های نوین ایران (متانا). قابل بازیابی از:

https://www.civilica.com/Paper-NCFHD02-NCFHD02_062.html

۳۵. موسوی فرد، سیدمحمد رضا؛ کرمی، عارف؛ مؤمنی، سجاد؛ امیدیان زاد، رضا. (۱۳۹۶). نقش پلیس در پیشگیری از جرایم راهکارهای پیشگیری از جرم، دو ماهنامه مجله نخبگان علوم مهندسی، ۲(۳): ۵۳-۶۴. قابل بازیابی از:
https://www.civilica.com/Paper-JR_SEE-JR_SEE-2-3_005.html
۳۶. نبوی، سید قاسم (۱۳۹۰). معنی و مفهوم مشارکت، قابل بازیابی از:
[http://sirehnabavi.persianblog.ir/post/\(.۳۳۴\)](http://sirehnabavi.persianblog.ir/post/(.۳۳۴))
۳۷. نجفی ابرندآبادی، علی حسین. (۱۳۷۸). پیشگیری از بزهکاری و پلیس محلی، مجله تحقیقات حقوقی، ۲۵ و ۲۶: ۱۲۹-۱۴۹. قابل بازیابی از:
http://ensani.ir/file/download/article/۲۰۵۰۰۷۵۲۵۷۰۸۵۷_-
۳۸. نیاز پور، امیر حسن. (۱۳۹۳). اساسی سازی حقوق پیشگیری از جرم در ایران، فصلنامه پژوهش حقوق کیفری. ۲(۶): ۹۱-۱۱۱. قابل بازیابی از:
http://jclr.atu.ac.ir/article_۵۵۲.html
۳۹. هندیانی، عبدالله؛ یاوری بافقی، امیر حسین؛ عبدی نژاد، صالح؛ عزیزی، سودابه؛ دعاگویان، داود. (۱۳۹۷). آسیب شناسی تعامل پلیس و دستگاه قضایی در فرآیند جرم یابی، فصلنامه علمی پژوهش های اطلاعاتی و جنایی، ۱۳(۵۰): ۱۸۵-۲۰۸. قابل بازیابی از: http://icra.jrl.police.ir/article_۵۸۸۵۵.html
۴۰. وطن خواه، حمید؛ ذوالفقاری، حسین؛ کارگر، بهمن؛ کلاتری، محسن. (۱۳۹۶). واکاوی نقش پلیس پیشگیری در پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی با تأکید بر تعاملات برون سازمانی (مورد مطالعه: تهران بزرگ)، پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، ۱۰(۴۰): ۵۱-۸۰. قابل بازیابی از:
http://osra.jrl.police.ir/article_۱۸۷۱۷.html
41. Banerjee, A., Chattopadhyay, R., Duflo, E., Keniston, D., & Singh, N. (2012). Improving police performance in Rajasthan, India: Experimental evidence on incentives, managerial autonomy and training , National Bureau of Economic Research:1-45. At Retrieved:
<https://www.nber.org/papers/w۱۷۷۱۲>

42. Development Services Group, Inc., & United States of America. (2018). Model Programs Guide Literature Review: Interactions Between Youth and Law Enforcement. At Retrieved:
<https://www.ncjrs.gov/App/Publications/abstract.aspx?ID=273678>
43. Monitoring the Queensland Police Service (2009) Interactions between police and young people, Crime and Misconduct Commission 2009, ISBN 978 1 876986 56 8.
44. Vera, Y., & Fabian, N. (2016). Crime prevention through environmental design, Master of City and Regional Planning Terminal Projects. At Retrieved:
<https://tigerprints.clemson.edu/mcrp/70>

